

Jugoszláv küldöttség Csongrád megyében

A Mezőgazdasági Erdészeti és Vízügyi Dolgozók Szakszervezete elnökségének meghívására a Jugoszláv Mezőgazdasági és Dohányipari Dolgozók Szakszervezetének delegációja érkezett Csongrád megyébe. *Voja Todorovicot*, a jugoszláv ágazati szakszervezet elnökét és *Petar Kopolivocot*, a vojvodina területi bizottság tagját tegnap, kedden, a MEDOSZ elnöksége nevében *dr. Dobi Ferenc* főtitkár fogadta a rózskői határállomáson. A kétnapos látogatás célja a szakszervezetek termelés-szervező és termelékenység-növelő tevékenységének tanulmányozása, az e témakörben szerzett tapasztalatok, mun-

kamódszerek kicserélése, valamint szakszervezeteinek nemzetközi kapcsolatai időszzerű kérdéseinek megvitatása. A tanácskozás résztvevőit fogadta *dr. Komócsin Mihály*, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára és *dr. Agoston József*, az SZMT vezető titkára. A szomszédos ország delegációja ellátogatott a hódmezővásárhelyi Állatorvostudományi Egyetem állategészségügyi főiskolai karára. Ma pedig a Szegedi Szalámigyártás és Hűskombinát és a mihályteleki Új Élet Termelőszövetkezetet keresik föl. Este visszautaznak Jugoszláviába.

Új szénhidrogén lelőhely

A vonatkozó államközi megállapodás keretében sikeresen működnek együtt a Kőolaj- és Földgázbányászati Vállalat, illetve a jugoszláviai Nafta Plin szénhidrogén-kutatói. A megállapodás szerint az országhatár mentén, vagy annak közelében végzett szénhidrogén-kutatók műszaki, geológiai adatait kölcsönösen egymás rendelkezésére bocsátják. Az információcserével jelentős költségek mentésére érnek el. Az eddigi közös, korrek munkák legnagyobb sikerének kölcsönösen a Dráva völgyében, Barcs térségében talált szénhidrogén-előfordulást tartják. A teljes felderítésén még az országhatár mindkét oldalán tovább dolgoznak.

Ki keres vagyont?

Ismerősöm zöldségesbódot nyitott. A harsogóan piros almák, a primőrök hamar odacsalogatták a környék lakóit. Ismerősöm most mégis panaszkodik. Környezetében sokan ferde szemmel néznek rá, összesúgnak a háta mögött. Azt rebesgetik, hogy vagyont keres. Azt persze nem tudják a pletykálók, hogy emberünknek hajnali háromkor kell elindulnia otthonról, ha friss áruhoz akar jutni. Hétkor nyitja a boltot, és az esti szürkületben vetődik haza. Tisztes jövedelme pedig messze van a mesés összegtől.

Az eset — ki nem tudná? — korántsem ritka. A magánkezdeményezést, legyen bár hasznos a szűkebb pátria minden lakójának, sanda gyanú veszi körül. Mialatt tartja magát az a nézet, hogy a termelési viszonyok annál „szocialistábbak”, minél kisebb a magánsektor, a kisártermelés mozgásterét. A közhiedelem azonban soha nem alapulhat pusztán a jólértesültek mendemondáin. Annál mélyebbek a gyökerei.

iparosok szakipari munkájával készül. Becslések szerint mintegy ötmillióan dolgoznak a kiegészítő gazdaságban, közülük százezren főfoglalkozásban.

Aligha vitatható, hogy erre a rugalmas, munkaigényes, a személyes kockázatvállalást sem nélkülöző tevékenységi formára még hosszú időn keresztül szükség lesz. Időszerű tehát, hogy — a bizalmatlanságot és előítéleteket tápláló, s ezért zavaró körülményektől mentes legyen a kiegészítő gazdaság. Nemcsak a mindenki által elítélt fuszást, az engedély nélküli iparüzés néha hajmeresztően agyfűrt ötleteit kell említeni itt, hiszen az ilyen hitelrontó kalandorkodás ellen határozottan és kellő szigorral védekezni jogrendünk. Am ennek a formának a becsületéhez, a benne rejlő előnyök kihasználásához legalább ilyen fontos, hogy összhangba kerüljön a szocialista üzemekben dolgozók munkaidőben és szabad időben végzett munkája. A mostani, sok tekintetben rendezetlen helyzet visszaélésekre — vesztegetésekre, lopásra, a társadalmi tulajdon károsítására — ad lehetőséget. Az sem írható a jelenlegi helyzet javára, hogy a szolgáltatás és a termelés néhány ágában — gondoljunk csak az építőipari javításokra — elsősorban a szocialista szervezetek hiányos kínálata miatt, a kiegészítő gazdaság szinte monopóliumhelyzetben van, aminek árfehérítő hatását nem kell esztelenül. Az a munkás pedig, aki a műszak befejeztével, különmunkájával a fizetése többszöröséhez juthat, erejét a „maszkra” tartalékolja, a napi nyolc óra során pihen ki az előző délutáni fáradságait.

Mindezek a káros jelenségek azonban semmiképp sem kérdőjelezhetik meg a kiegészítő gazdaság szerepének fontosságát. Mert egyre erősödő igény, hogy legyenek olyan szervezeti formák, amelyek a szocialista jellegű, az egyéni kezdeményezést és a vállalkozó kedvű emberek ésszerű kockázatvállalását szerencsésen ötvözik. A „kenőpénzek” vándorlásának, a munka nélküli jövedelemszerzésnek pedig elejét vehetnék a szabályozott beszerzési csatornák, az öntevékeny gazdálkodók gépekhez juttatása — akár a bérleti rendszer kibővítése révén —, az anyagellátásuk javítása. A kiegészítő gazdaság néhány területén érzékelhető veszélyes monopóliumhelyzetét pedig a vállalkozók versenyztetésével — több működési engedély kiadásával — meg lehet szüntetni. És akkor, nyilván az üdös döntéseket követő „türelmi idő” elteltével, zöldséges ismerősömet sem érik majd igaztalan támadások.

GAZSÓ L. FERENC

Országos búzabemutató

Kutatók és gyakorlat — Háromnapos megbeszélés Szegeden

A tudomány és gyakorlat kapcsolata a mezőgazdaságban is létfontosságú kérdés. Annak érdekében, hogy a kutatók munkájának eredményeit minél hamarabb bevezessék a termelésbe, a Szegedi Gabonatermesztési Kutatóintézet — immár évek óta — a nyár elején rendez meg az országos fajtabemutatót. Maguknak a nemesítőknek is érdeke munkájuk népszerűsítése, főként akkor, ha olyan nagyszerű sikerekről adhatnak számot, mint a szegedi kutatógárda.

Nagy László felvétele
A bemutató résztvevőinek egy csoportja

Tegnap a megyeszékhelyen, a Gabonatermesztési Kutatóintézet újszegedi központjában *dr. Magassy Dániel* igazgatóhelyettes nyitotta meg a háromnapos rendezvényt. Elmondta, hogy az intézmény az országban 40 gazdaságot lát el teljes fajtasorral. Ily módon az 1—1 hektáros üzemi összehasonlító kísérletek alapján mindenütt a talajhoz, az adottságokhoz legjobban igazodó búzát termesztik.

Dr. Erdei Péter igazgatóhelyettes az új agrotechnikai eljárásokról, az idejéről és a kitavaszkodás természetéről, a növények fejlődésére gyakorolt hatásáról szöjt.

A nemesítés célkitűzéseit, a fajtasorok, fajtajelöltek *dr. Barabás Zoltán*, a búzanevelési főosztály vezetője ismertette. Elhangzott: a nemesítői tevékenység a magas termőképességű — hektáronként 10 tonna azaz 100 mázsa feletti fajtasor fenntartása az új kinemesítés, illetve a mostohább termőhelyi viszonyok között is megfelelő hozamot adó fajtasor elszaporítására terjed ki.

Az elmúlt évben előzetes elismerésben részesítették a GK Csongor ősibúza-fajtasort, amely újabb lépést jelent az ezredfordulóra tervezett produktív búza-típus felé. Ki-

váló termőképességén kívül a gombabetegségekkel, valamint a megdőléssel szembeni nagy ellenállósága miatt gyors elterjedése várható. A fajta őszi növekedésű, gyors kezdeti fejlődésű típus. Levelei ősszel élénkzöldek, elterülő, kalásza tar, hosszúságos orsóalakú. Tenyészideje rövid, termőképessége magas.

Ismét nagy érdeklődésre tarthatnak számot a durum-búzákat, amelyek a „kenyér” helyett „tészta” minőséget produkálnak bár természetlegük 5 százalékkal alacsonyabb a hagyományos fajtasornál. A hatodik ötéves tervben hazánkban a gabonaprogram előirányzata szerint 20—30 ezer hektárral bővítik a durum-búza termesztését, majd, s jelszavakból — tojás nélkül — készülhet a tész-

ta, amely keresett exportcikk.

A köztermesztésben — mivel minden talajtípuson biztonságosan termesztethető, s javító minőségű lisztet adnak — továbbra is a kedvelt fajták maradnak: a GK Szeged, a GK Tiszatáj és a Ljubilejnaja 50.

Az őszi árpák közül államilag elismert fajták a GK 53, a GK 59 és a GK 22. Utóbbi fajta szalmaszilárd-sága jó, ám termőképessége még kívánnivalókat hagy maga után. A mezőgazdasági nagyüzemek azonban üzemi kipróbálására már vihetnek magjából.

A tanácskozáson ismertették a vetőmagellátás helyzetét, végül a résztvevők az öthalmi telepen megtekintették a szántóföldi kísérleteket.

Önjáró gépek kertészeti nagyüzemeknek

Az önjáró kertészeti gépek iránt — a növekvő üzemeltetési költségek és a viszonylag magasabb ár miatt — az elmúlt két évben némileg csökkent a gazdaságok érdeklődése. A Mezőgéptervező Intézet és a vele kapcsolatban levő üzemek azonban nem álltak le a további fejlesztéssel, számítva arra, hogy az érdeklődés mérséklődése csak átmeneti lesz. Az újabb gépek próbáit, valamint a gyártás előkészítését megkezdték.

A korszerű cukorrépa-betakarító gép ötéves fejlesztési munka eredménye. A már sorozatban gyártott berendezés a betakarítást egyetlen menetben végzi el. Továbbfejlesztett változata egy év alatt készült el, és a termelők kívánságára az úgynevezett kétmenetes betakarító-gépek családjába tartozik. (Ezt a konstrukciót a nagyüzemek jobban kihasználhatják.) A berendezés a nemzetközi összehasonlítást ki-

állta. Az idén húszat készítenek belőle.

A mezőgazdasági nagyüzemeknek elkészítették az önjáró zöldborsógép-rendszert. Készen van az önjáró zöldbab-betakarító gép mintapéldánya is. A kísérleti munká tapasztalatai alapján szervezhetik meg a sorozatgyártást. Az uborkatermesztő gazdaságok kérésére előfeldolgozó gépsort terveztek. A prototípust sikerrel próbálták ki.

Árucseré

A Budapesten lefolytatott kereskedelmi tárgyalások eredményeként kedden, a Külkereskedelmi Minisztériumban aláírták az 1981 évre szóló magyar—kínai árucseré-forgalmi és fizetési egyezményt. Ennek alapján Magyarország a többi között televízió-részegységeket, orvosi berendezéseket, műszereket, méterárut és gyógyszerket szállít Kínába. Behozatalunk jelentős részét a kötöttárú, konfekciósipari termékek, pamut- és gyapjúszövet, irodaszerek, játékok, porcelánárúk, valamint gyümölcs- és zöldségkonzervek alkotják.

Közúti darabárus járat Budapest—Moszkva között

A két ország közötti külkereskedelmi áruforgalmazás gyorsítását szolgáló megállapodást kötött a Volán Tröszt és szovjet testvérszervezete, a Szovsztranszavto Közlekedési Vállalat. A megállapodás értelmében június 10-én megindul a rendszeres közúti darabáru-fuvarozás Budapest—Moszkva között. Az egyik héten a Volán, a másikon a Szovsztranszavto kamionja bonyolítja le a forgalmat.

A nemzetközi darabárus forgalomban a Szovjetunió, illetve hazánk egész területére a zöldségtől az öttonnás gépekig, feladhatók kistértelű mezőgazdasági, ipari, élelmiszeripari termékek. A bel- földi darabárus járatok to-

vábbítják a budapesti, Nyureskedelmi áruforgalmazás gyorsítását szolgáló megállapodást kötött a Volán Tröszt és szovjet testvérszervezete, a Szovsztranszavto Közlekedési Vállalat. A megállapodás értelmében június 10-én megindul a rendszeres közúti darabáru-fuvarozás Budapest—Moszkva között. Az egyik héten a Volán, a másikon a Szovsztranszavto kamionja bonyolítja le a forgalmat.

A KGST-tagországok külkereskedelmének fejlődése, a szerződés-kötés megbízható, pontos, gyors teljesítésének igénye indokolta ennek a fuvarozási formának a nemzetközi bevezetését. A két ország közötti rendszeres darabáru-szállítás hiányt is pótol. Lehetővé teszi a kisebb tételű áruk biztonságos, menetrendszerű fuvarozását az év minden szakában, a csúcsgalamban idején is.

Expedíció a Tiszán

Különleges tiszai expedíció száll vízre júliusban Kiskőrénél, hogy ladikokon, népiesen szólva, lélekvesztőkön három hétre birtokába vegye a folyót. Utasai alföldi néprajzosok, biológusok, ornitológusok, festő- és grafikusművészek. Útjuk végcélja Tiszazug. A két állomás között levő, mintegy kétszáz kilométeres folyószakas egyes pontjain kikötnek, sátrát vernek és hiánypótló tudományos kutatómunkát végeznek, illetve a művészet eszközeivel megörökítik a romantikus tiszai környezetet, felvillantják a folyó menti települések életét.

A néprajzosok tanulmányozzák a vízi életet, a vízi közlekedést, kutatják a tuta- jozás, az átkelő kompok múltját és jelenét.

Szemügyre veszik: a Tisza menti településeken lakók életében milyen szerepet játszik a halászat, az állattartás, az ártéri gazdálkodás, mi maradt meg a régi szokásokból, formákból, gyakorolják-e a vízhez kötődő háziipart, a vessző- és gyékényfonást, valamint a ladikkészítést. A biológusok a növény- és rovarvilágot, az ornitológusok a vízi madarak életét figyelik meg, hiszen a Tisza több ártéri erdejében, nádasában, tölcsögében található kisköcsagok, kahalas gémekek, bakcsók. Választ keresnek arra is, fellelhetők-e még a partifecske-tanyák, gólyafészkek: vizsgálják, hogy a civilizáltabb környezet, a mezőgazdasági gépek, vegyszerek, a vízszennyezések hogyan hatnak a termé-

zetes élő környezetre. A mostani vállalkozás bevezetője egy három évig tartó expedíciós munkának. A résztvevői tanulmánykötetben foglalják majd össze a tapasztalataikat.

Tanácskozás Pakson

Kedden a Paksi Atomerőmű Vállalat telephelyén tartotta meg soros ülését az Országos Atomenergia Bizottság, Székér Gyulának, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság és az OAB elnökeinek vezetésével. Az ülésen Kapolyi László, ipari minisztériumi államtitkár, az

atomenergia hazai felhasználásának perspektíváiról tartott beszámolót, majd tájékoztatta a tanácskozás résztvevőit a Paksi Atomerőmű állami indított és ellenőrzött bizottságának tevékenységéről. A tanácskozás résztvevői megtekintették a Paksi Atomerőmű létesítményét is.